

YABANİ RUMİNANLARDA BAKTERİYEL HASTALIKLAR

Gram (+)	Gram (-)
Tüberküloz	Hemorajik sepsisemi
Paratüberküloz	Pastörellozis
Gazlı gangren	Keçi ciğer ağrısı
Yanıkara	İnfeksiyöz keratokonjunktivitis
Antraks	Brusellozis
Dermatofilozis	Heartwater hastalığı
İntrakraniyal apse-supuratif meningoensefalitis kompleksi	Q ateşi
Mandibular osteomyelitis	<i>Chlamydia</i> infeksiyonu
	Nekrobasillozis

HEMORAJİK SEPTİSEMİ

- *Pasteurella multocida* serotipleri (başlıca B2, E2)
- Sığır, manda, bizon, geyik, antilop
- Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrupa'nın güneyi, Kuzey Amerika
- **Klinik olarak;**
 - Perakut veya akut seyirli
 - Klinik belirtilerden 24 saat sonra ölüm
- **Makroskopik olarak;**
 - Subkutis, seroza, endokardiyum, lenf düğümü ve kas- Peteşiyal veya ekimotik hemorajiler
 - Akciğerlerde konjesyon-konsolidasyon; fibrinli pnömoni ve plöritis
 - Vücut boşluklarında hemorajik efüzyonlar

HEMORAJİK SEPTİSEMİ

- **Mikroskobik olarak;**
 - Hemorajik gastroenteritis
 - Fibrinohemorajik intersitisyel pnömoni
- *P. multocida*, *Mannheimia hemolytica* ve *Bibersteinia trelahosi*-**Respiratorik pastörellozis**
- **Fırsatçı**-viral, mikoplazma infeksiyonları, travma, paraziter enfestasyon
 - Hemorajik-supuratif bronkopnömoni
 - Fibrinli plöritis

KEÇİ CİĞER AĞRISI

- *Mycoplasma capricolum subsp. capripneumoniae* (CCPP)
- *Mycoplasma mycoides subsp. mycoides sc*, (CBPP)
- Akut, seröfibrinöz-kronik fibrinonekrotik plöropnömoni
- Fibrinli perikarditis
- Tromboz, vaskülitis
- Ayırıcı tanı-*Mannheimia hemolytica* enfeksiyonu!

İNFEKSİYÖZ KERATOKONJUNKTİTİS

- Primer etiyoloji-*Mycoplasma conjunctivae*; diğer bakteriler (Örn: *Chlamydia pecorum*, *Moraxella ovis*)
- Dağ keçileri
- Konjunktivada ve korneada mononükleer hücre ve/veya nötrofil infiltrasyonu
- Korneada ödem, neovaskülarizasyon ve konjunktivada lenföfoliküler hiperplazi
- Korneada ödem, erozyon, ülser ve stromada nekroz-perforasyon, anteriör sinesi (iris-kornea arasındaki yapışma), stafilom (kornea veya skleranın dışarı fırlaması) ile sonuçlanabilir.
- Korneada fibrozis

BRUSELLOZİS

- *B. abortus*, *B. suis*, *B. melitensis* (ender)
- Zoonotik
- Plasenta retensiyonu
- Plasentitis (lenfohistiyositik, nekrotik, supuratif)
- İnterkotiledon eksudat, perikotiledon yangı
- Fötal membranlar ödemli
- Aborte fötuslarda fibrinosupuratif bronkopnömoni ve multisistemik hemoraji
- Metritis-orşitis
- Bölgesel veya yaygın apse odakları-likefaksiyon veya kazeifikasyon nekrozu-mineralizasyon
- Fokal ve poliartritis; tenosinovitis

HEARTWATER HASTALIĞI

- *Erlichia ruminantium*-zorunlu hücre içi, Gram (-) riketsiyal
- Damar endotel hücrelerinde çoğalma
- Biyolojik vektör-*Amblyomma*
- Küçük ruminantlarda daha şiddetli; antilop, ceylan, zürafa, geyik
- Sahra altı Afrika
- Hidroperikardiyum, hidrotoraks, pulmoner ödem, asites
- Bağırsaklarda ve beyinde konjesyon
- Mediyastinal ve bronşiyal lenf düğümlerinde ödem
- Epikardiyum ve endokardiyumda peteşiyal kanamalar
- Splenomegali

Q ATEŞİ

- *Coxiella burnetii*
- Zoonotik
- Plasentitis, abortus, ölü doğum
- **Makroskopik olarak;**
 - Plasenta soluk görünümde
 - Kotiledonlarda mineralizasyon
- **Mikroskopik olarak;**
 - Kotiledon villuslarında nekroz
 - İnterkotiledon bölgede trofoblastlar
 - Villuslar arasında nekrotik hücre, fibrin, nötrofil birikimleri
- Ayırıcı tanısı-*Brucella* ve *Chlamydia* spp.

CHLAMYDIA İNFEKSİYONU

- *Chlamydia (Chlamydophila) abortus*
- Zoonotik
- Koyun ve keçilerde-plasentitis, abortus
- Evcil ruminantlarda plasentitis olgularında vaskülitis önemli (Coxiellosis?)

NEKROBASİLLOZİS

- *Fusobacterium necrophorum*-fırsatçı patojen
- Ceylan, antilop, geyik
- Akut-kronik
- Pododermatitis, nekrotik-ülseratif dermatitis ve sellülitis, artritis, tenosinovitis, osteomyelitis
- Fokal/multifokal nekrotik-ülseratif stomatitis, farengitis, larengitis, osteomyelitis
- Sekonder etkilenen organlar; rumen, karaciğer, akciğer, beyin
- **Ayrıcı tanı;**
 - Ağız lezyonları-*Trueperella pyogenes*?
 - Ayak lezyonları- *Dichelobacter nodosus*?